

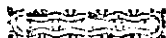
A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 8. Februáriusban 1791.

Mindeu-féle Hazánkbéli Tudósítások.

Pofony a' Magyar Városok közzül Bétsnek köze-
lebb való Izomszédja, látsuk hát mit írának in-
nen, Febr. 5 dik napján: „Mint hogy a' mi F. fő
H. Palatinusunk a' múlt hétfőn, és így hamarébb
mintsem mi reménylettük volna, Bétsből Izerentsé-
sen vizsza érkezett; tehát más nap, u. m. 3 - dik-
ban megint Ország-gyűlése tartaték. Ugyan ezen
nap dél utáni 2 óra tályban meg-érkezének ide a'
F. Nápolyi Király és Ferentz fő Hertzog a' magok
Hitvélsekkel edgyütt és Ferdinánd fő Hertzeggel vá-
letlenül, és a' mi Palatinusunknak nem várt vendé-
gi lettenek. Ebédután ezen Felségek meg-tisztelék
a' magok jelen-létekkel a' Primás és Kárdinális
Ratthydny Ur ő Eminentziáját; hol estvére kelve

egy fényes Bál és vatsora adaték. Tegnap az Ország Birája G. Zichy Ur ő Exja itt tsak egy órányira lévő jószágába és Kallélyába menének *Karlsburgba*, sok Magyar Néltóságoktól kisírtetvén, hol oszsonyát evének; a' honnan mintegy 11 óra tályban vízfza. érkezvén, minnyájou az Ország-gyűlésebe menének ő Felségek. A' két fő Hertzegek egyenesen a' gyűlés Palotájában kedves Testvérjek és kedves Palatinusunk mellé ülének. A' Nápolyi Királynak, Királynénak és a' fő Hertzeg Alfszonyoknak pedig a' *Galérián* készitettének vala már előre különös helyet, honnan mindent nyugodalmason láthának és halhatnak vala. — A' Gyűlés után az Ország fő Rendjei a' Is. Palatinusnál ebédlének, mely ebéd után, mint egy 4 óra felé vízfza indolának ő Felségek Béts-felé, az egész Magyar Nemzetnek ezer 's meg ezer jó kívánásai között. Az Ország-gyűlése előtt 7 órától fogva 11-ig Kerületbéli Gyűlések valának ez nap a' Vármegye házánál, és ma, u. m. 5 dikben megint közönséges Ország-gyűlése tartatik. — Gyenge tél nálunk Pofonyban ezen napokban igen kemény széllel járó hideg és havas napokra változott. E' Bétsben is nem különben vagyon; mert itt is már 4 nap és 4 éttzakkától fogva kemény hideg szeles idők járnak, és éjjel nappal szüntelen havazván, már az ezer 's meg ezertsörgökkel ki rukkalt szának éjjeli nappali lármát és mulattságot okoznak. — Egy a' Pofonyi Ország-gyűlésben már közönségessé tétetett Felsőges Rendelés szertint meg-határozatott, hogy minden Vármegye Követjének tsak 6 forint 40 kr. napi fizetése légyen, Iró-Déákjának pedig 1 forint — és az is munkába vétetett, hogy a' Varosok Követjeinek fizetések meg-határozatassék. Eddig némely Vármegyék Követjeinek 3 — 4 arany napi fizetések is vala. — A' Vármegye Tisztviselőinek fizetések abban az állapotban marad most, a' következendő Diétáig, melyben 178 $\frac{1}{2}$ vala, és a' Tisztviselők száma is addig ugy marad, mig a' jövő Diétán állandóul fognak minden Vármegyék organizál-

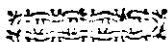
záltatni. — A' múlt esztendőben Dec. 2-dikán egy Jelentést küldött vala az Ország gyűlése ő Felségéhez a' meg-erősítésre, mely 10 punktumokból áll vala, u. m. 1.) A' meg-boldogult II di *Josef* minden Privilégiumi és Törvénytelen tselekedeti erőtelenné tételének 2.) A' Polgári Katonai számláltatásról egy Országos Deputatio rendeltetésék, mely eunek lehető módját ki-dolgozza. 3.) Szol vala ez a' földmérés állapotjáról, hogy ez mindég és mindenütt erőtelennek esmertetésék; az arra tett minden költségek ugyan el-felejtésének, de soha többé e'féle földmérés meg-ne engedetésék. 4.) Az Ország meg-bántatott Konstitutioiról. A' Státusok azt kívánák, hogy azon büntetéssel, mellyel a' Királyi Felség ellen vétők büntettetnek, büntetésék az-is, ki az Ország Konstitutioi ellen vétkeznék. Mivel pedig a' Törvényben semmi vádaló ki nints nevezve, tehát egyedül tsak az Orzágtól erre Ország Fiskálisa rendeltetésék. 5.) Egy mód — a' hadi népnek elintézéséről, és hogy a' Temesvári Generál Komandó a' Magyar Gen. Komandó alatt légyen, melynek tagjai Magyarak légyenek s. t. 6.) Hogy a' *Lotto* és más tilalmas játékok, a' *Monopoliumok* vagy különös szabadságok, ki-vévén azokat a' Privilégiumokat, mellyeket a' szorgalmatosságnak jutalmául adtanak egynek vagy másnak, bizonyos ideig, eltöröltésének és meg-tiltásának. 7.) *Temes, Torontál*, és *Krassó* Vármegyéknek *Voksáról*. 8.) An *Indigenitásgról*, hogy addig az Indigenának Diplomája meg-ne készítésék, mig köteletségének eleget nem tesz. Azok, kik már a' Diplomát el-vették, de még meg nem fizettenek, tehát a' következő Ország-gyűléséig fizetsenek-meg. 9.) A' Magyar Nemesség mind a' két Nemen a' maga Nemzeti Köntölsét viselje, és semmi Nemes és közönséges Gyűlésekben különben meg-ne jelenhesenek. 10.) Az örökös Fő Ispányságról, hogy ez örökös ne légyen ezután; ha pedig némely Familiák ezt különös érdemmel nyerték, potollya-ki ezt nekik a' Felség más kegyelmességével, ha úgy tettik.

Ezen 10 tikkellyekre Jan. 10-dikén egy Felséges felelet jött vala, melynek már nagyobb részét Levelünkbe iktattuk, és a' mely most is tsak ez: 1.) Ő Felsége meg-esméri, hogy a' mi Törvényiink szerint tsak egy meg-koronáztatott Fejedelmnek vagyon és lehet Törvény-tévő ereje, kíváná mindazonáltal ő Felsége, hogy az ő Felsége kedves Tesivérjének, ditsőségesen uralkodott II. dük *Josefnek* neve egész tisztelettel maradna fenn, mellyel néki tartozunk; minthogy pedig ő Felsége idején-koránt véletlenül halálozott-meg, és a' maga törvényes koronáztatását meg-nem érhette, tehát az ő Felsége Privilegiumainak s. t. tsak akkor léfzen ereje, midön most uralkodó Koronás Királyunk által meg-erősítetnek. Hogy pedig ő Felségének a' Törvényvel meg-nem edgyezett tselekedetei és Rendeléseik semmivé tételsenek, azt az Ország Törvényeinek megtartására nem látja ő Felsége szükségesnek, és a' meg holt Felség eránt is illendőnek; mivel azon kívül-is mind ezek ő Felségétől még magától mind semmiknek esmertettenek vala, életében, hólta után pedig a' most Uralkodó Kegyelmes Felség tselekedetével is meg-bizonyította, hogy mind el-töröltettenek s. t. Azt kívánnya tehát ő Felsége, hogy ez a' Tikkely egészfzen ki-maradjon a' többi közzül. 2.) A' számláltatásról nézve egészfzen meg-edgyezik ő Felsége a' Hazával. 3.) A' mérés dolgáról. Nem ellenkezik ő Felsége, hogy a' föld-mérés, melly törvényes sarkra nem léphetett, minden Törvény-székek előtt semmiknek esmertelsék; mindazonáltal, mivel ő Felségének ugy láttatik, mintha a' teréhek fel-osztásában, és az igazság egyenes sör-mértékéül ez szükséges volna, s. t. tehát ezen tikkelly így változtathatik: Minden föld-mérés, mely a' meg holt uralkodónak idejében esett, erőtellenek esmertetik minden Törvény szék előtt. Minden költség és fáradság, mely e' körül esett el-felejtetik, hanem a' különös személyek között ez eránt tett kötések maradnak fenn törvényesen, és ezután semmi e'-féle földmérés meg-ne engedetsék. 4.) A' negyedik Tzik-

Tzikkelyt kívánnya ő Felsége, hogy egészszén ki-
maradjon. — (a' többi következő Levelünkben.)

Esztergom 3. Febr. — „Bizodalmas jó Uram!
— „Melly veszedelmes következései légyenek az
emberi nemzetben a' már meg-rögzött 's el-hatalmo-
zott babonás tselekedeteknek? egy eleven szomorú
példája ez. — Ezen folyó hónapnak 2-dikán, az
az *Gyertya-szentelő Bóldog-afszzony napján*, estvéli
6 óra tályban, egy valóságos jó Gazda házánál
elzébe jut a' Gazdalszozynak, hogy tehenét szen-
telt tömjénnel meg-kénék fűtteni, melyet a' maga
babonája szerint meg is tselekvék — de oh fájda-
lam! szomorú következésekre nyitá babonájával aj-
tót; mert midön tehenét fűtelné, el-rúgá a' tehen
kezeből a' fűtleiő elzközt, 's kevés idő vártatva láng-
ba kerekedék az egész ház, mely, nem sok idő a-
latt, még más 4 szomszéd házokkal edgyütt füsté
és hammuvá leve. Itt leg-siránkozásra méltóbb két
gyermeknek, és két Afszoznyoknak ezen égés közt
történt halálok. A' 2 gyermek edgyik Afszoznyal,
mint öreg Anyokkal, magokat a' tüztől óltalmaz-
ni akarván, az Udvarban lévő pintzébe búvtanak,
és mind a' hárman ott fűltak. A' más Afszozny pe-
dig nem tudván, hogy Férje 5 hetű szopós-gyerme-
két már előre ki-ragatta a' szobából, az égő házba
bé szalad gyermeke mentiségére, 's többé a' fűstben
és illyedtségben ajtót nem találván a' ki-jövetelre,
ott égett. Szív borzódás volt más nap ezen szinte
meg-sült holt testet szemlélni. — Ezen Hazánkbeli
szomorú történetet tsak azért kívántam Jó Uram-
mal közleni, hogy Ujság-Levelei által el-terjed-
vén, például és intésül lehessen mind azoknak, kik
az ilyen babonás tselekedetekben meg-rögzöttek
M. J. — Ezen szomorú eset nem éppen *Esztergom-
ban*, hanem a' vele ölzve-kaptsolt *Szent György* ne-
vezetű Mező-városban történt. — *Ezen Levelt szó-
ról szóra így vettem.*

Otsa 27. Jan. — Arókszállásán a' napokban
egy *Karamelli* sergebéli Káplár, rá szomjuhozván
egy tilzta jó erkölcsű Jász Menyetskére, hogy a' ma-

ga vad indulatainak eleget tehessen, a' Menyetske Férjét meg-kötözve a' Ló istállóban más 2 katona őrzésére bizza, és maga a' Menyetskén való erőszakoskodáshoz fogván, sikoltozni kezd az Afzszony; mellyet észre vévén egy kis Leánka szalad a' szomszédba, hol éppen ekkor a' Jászok mulatnak vala, és lármát üt, hogy szaladjanak; mert a' Káplár nem hágy békét a' Nénnyniekn. A' mulattságban lévő Jászok tsoportosan szaladván a' Házra, ámbár töltött pistoljai készen állanak vala az asztalan, mégis mind a' Menyetskét, mind Férjét meg-szabadították. Ebben az ütközetben a' tsata piatzon maradt 2 nem hátrálhatott katona; a' Jászok részéről pedig a' karján nehéz sebet kapott a' Kiss-Biró fia. — Már most keresik a' 2 Katonákért a' Jászokat. Lám, hogy még a' Jászságban-is találhatik tisztaságát óltalmazó *Lukrétzia*!! A' nagyobb Várofsókákban már nálunk is pallérazottabbatskák az Afzszonyok, az ilyen környülállásokban 1000 között tsak alig fogna egy vérontást okozni; de ezen mi Falusi Afzszonyaink még gorombátskák szegények.

N. Várad 14. Jan. — Kedves Ur! — „Melly igen szeretik a' Magyar Nemes, és Köz-renden való emberek, az ő Fels. Királylyokat, a' II-dik *Leopoldot*, mely igen örülnek az ő ditsőségesen lett megkoronáztatásának mindenütt tapaszaltam, ugyan, de Bihar Vármegyében lett bé-kvártélyoztatásom óta, tsak bámulok a' mindennapi örömmön. Elsőben tapaszaltam ezen Megyében a' Váradon öltözve se-reglett Uraságok örömét, mellyet mind a' Katholikuskok, mind a' Protestánkok Templomokban, az ágyu ropogások közt véghez vittek, ékesítette ezt a' fegyverben öltözött Nemesség, kiket vezérelt a' maz jó tiszta Magyar Hazafi Kapitány *Barányi Mihály Ur*, a' keze alatt lévő Nemes Bandériummal, de mivel már erről az Urnak a' tudositás elment, szóllok a' Megyebéli Helységek örömről. — Szabolca Várofsa, melly egy népes és jó rend-tartású Város, kinek vitéz Eleji sok ezer Törököket raktak halomba, sőt a' kiknek Nemes Lakósival az

édes

édes Atyám-is a' múlt két rendbéli Insurrectióban, a' Pruszizus ellen győzedelmessen vitézkedett, ezen Város mondom, 10-dik Januárii, a' maga Királyához való igaz szeretetéből el-éneklé a' *Te Deum Laudamus*; öszve gyült az ide való Nemesség, reggel fegyverben, ló háton, ki-rukkola elsőb a' Tanáts-ház-eleibe, onnét maséroztak a' Templom eleibe, azonban le-helyheztetének az ágyuk a' Templom körül. A' midőn már el-készült a' nép, és a' körül való Uraságok-is bé-érkeztek, edgyütt menének a' Templomban, itt az alkalmatosságra ki-válogatott énekeket szép móddal az Iffjuság énekelvén a' sok puska, és ágyu ropogások közt, a' két Prédikátor oly két Prédikáziót tartott, mellyek a' Felséges Királynak-is Contentumára lettek vólna, ezek el végeztetvén, egy órakor, a' Város Birája és Tanátsa 50 személyeket nem tsak meg-vendégele, hanem azután a' musikával kit kit tántznak inditá. Ezt látván más Helységek is, még a' leg kisebbek az ő Sorfokhoz és tehetségéhez képest mái napig is gyakorolják. Nem igaz hát kedves Ur az, a' mivel a' Magyarok szivétől a' Fejedelmet némely magok hasznokat kereső emberek el-vonni akarták, hibás még az a' gondolat is, a' melly a' Magyar szivet hiveségtelenséggel meri illetni.

Ketskemét 1. Febr. — „ A' napokban N. Körösön egy bizonyos Gazda ember az Aklában lévő Verméből búzát szedvén-ki, azt félben nyitva hagyá, mellyet észre vévén *Pál*, Barátjának *Istvánnak* meg-jelenti, 's meg-egyeznek, hogy a' meg-irt Veremből azon éjtszakán egynéhány mérő búzát ki szedjenek. Dictum factum ponyvát húznak a' Kotsira 's két lovon a' Verembe eresztetett edénnyel a' búzát ki szedi *Pál*, a' Kotsit meg-tölti, midőn pedig már *István* a' Veremből ki-vonni akarná, meg kerüli 's vizsgálja a' Kotsit, és imé véletlenül egymás nyitva lévő üres Verembe belé esik, váltig ki-áltoztak által egymáshoz a' fegedelem nyujtásért, de minthogy mind ketten e' nélkül szükölködtek, egyik sem nyujthata a' másíknak segítő kezeket, így

(lehet

(lehet ábrázolni minémű bajlakodó nyughatatlan-
gok közt) tölték-el ezen Télben Aratók az hószűz
éjszakát. Más nap reggel ki-indul a' Gazda Ver-
mének meg-tekintésére, és a' mellette álló búzával
meg-terhelt Kotsin szeme, szája meg álván, nem ta-
dá a' dolgot mire vélni, belé kukkant a' Verembe,
hát látja *Ifjánt*, *Pálnak* a' közel lévő Veremből ki-
gözülgő sohajtása is érdekli a' Gazda fiuleit, mely-
re ezen Tolvajoknak magok által lett fogságban va-
ló eséseken magát el nevetvén, ezen folyokat 100
for. alku mellett a' fogságból ki huzta.

Erdélyből Patából. Mostanság négy izben bé-
menvén szomszéd Kolosvár Várofsában, akár-mely
felé fordultam, nevezetesebb Utzáiban, a' fok ma-
lattságnál egyebet nem igen tapasztaltam. Ugy é-
tettem némely Barátimtól, hogy még az 1780 előtt
fok esztendőkkel élt régi üstökös Magyarok vigá-
ga még az elsőbb Házoknál is lábra állott; melly
szerint az egyes pohárok (*Nauta de Vento* — — —)
számos közlönötekre rendre hordoztatván, a' Vec-
dégek által ki-üresítettnek, 's mind annyiszor a'
Mu'sikák, és Trombiták a' Paloták ablakaikból har-
sognak és zengenek. De még sem így ittak az ed-
gyes barátságban élt régi Magyarok, mert azok
veres tsuprokból, még pedig ollykor Törökösön,
vagy szönyegesen, vagy a' poros padimentumon,
a' Ház közepin ülve hörpögettenek, közöttök lé-
vén tele a' Ló itató cseber jó borral. Itt szüntele-
nül lakadalmaznak nem tsak az Ifjak; hanem a'
70 esztendő ember-is meg-bizván magát bátorko-
dott egy Unókája lehető, mint egy hufzonkét esz-
tendő Gyermekek senkinét Feleségül el-venni ugyan
azon Valakinek 40 esztendőn felüllyül lévő Léánya,
öszve kele mintegy 18 esztendő Ifjuval ezt hogy
Felesége szereti, el hiszem; de a' másik iránt nagy
kétség lehet. M. Gubernátor Urunk ö Exc. ja a'
M. Gr. *Rhédei* Mihály Ur ö Nga nagy Bál Házá-
ban, ezen Hónak 18-dikán estve igen nagy Bált tar-
tatott, a' holott én-is jelen voltam, fok nagy Uri
Rendekek, Nemelek. és Városlak is valának; itt lát-
hatott

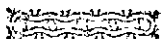
hatott a' kinek szeme volt, szép és drága Magyar öltözeteket, Lengyel és Magyar Tánczokkal ropogoson járó mind a' két nemben lévő tsinos személyeket. De a' kinek szája 's abban jó fogai vóltanak, ehetet-is eleget, ha torka, ihatott a' mennyi tettet. Magam-is egynéhány pohárral, ugyan jól-is esett; mert régen nem ittam vala viznél egyebet. Ugyan ezen Hónak, ha jól emlékezem talám 9 dik napján, Kalendáriumam nem lévén, azért kételkedem, elég az hogy Vasárnap vólt, ugyan Kolosvárt az Isteni tiszteleten, én-is megjelentem vala a' szokott reggeli órán a' *Farkas Uttzai* nagy Templomban, a' holott el-végeződván a' Prédikáció és az éneklések, egy más Pap u. m. Tiszt. *Tordai Samuel* Ur, az asztalhoz álla, eleibe pedig M. B. *Bánffy Farkas* Ur ö Exja mint Kereszt Atya, más felöll M. Gr. *Bethlen Adámné* Afiszony mint Kereszt Anya, közből egy magos ember, a' mint mondották a' *Széki* Biró, a' ki-is mivel Unitárius vólt, a' többek között meg-kérdettétvén a' Papságtól, ha hinné é az Atya, Fiu, Szt. Lelket, Felséges Szt. Háromságot egy örök Istennek lenni, mellyre halható szóval a' Férfiu felele: hiszem, 's más ehez hasonló kérdések és feleletek után, meg-kereszteltetett, és így Reformátusá lett.

Kolosvárt 27-dik Jan. A' közelebb múlt Vasárnap itten igen szép, 's nap fényvel tündöklő idő vala; de az előtt 's az után máig igen nedves és ködös idők 's lágy napok folynak; mellyek miatt nagyobbára a' Gyermekeknek a' szamar huruthoz szinte hasonló köhögései vóltanak és vagynak ma-is. A' most el-múlt éttzaka Téli módra forgolódott. Lám hogy a' Kalendárium is találja az időt, vagy inkább az idő a' Kalendáriumot. Ezen nap tiszta-ban derült-fel, és a' napnak ságára, a' Deli ablakokat, szépen világosítja. Az említett Vasárnapon, a' Belső *Farkas Uttzai* Reformátum nagy Templomban, Ujj-*Tordai* Pap T. T. *Gyöngyösi* János Uram, minekutánna az előre botsátani szokott Könyörgését el-végezte, vévén fel Textusul, Sz. *Dávid*

90-dik Soltárának 14. 15. 16. és 17-dik Verseit, a mostani időkhöz, mely-izerint mi némü Elzterendöre léptenek által az elmúlt Elzten, és az Ország Gyűléséhez alkalmaztatva, olly fontos és munkás Prédikáziót vagy Tanitást tett, hogy minden ahoz értőktől nagy ditséretet nyert. En részemről ha az Isten házában lett volna a' tapsolás, öszve tsattogtattam volna Tenyereimet. Eljen! Kár lenne a' Könyörgésekkel együtt ki-nem nyomtattatni.

Kolozvár 28 dik Jan. — „Iunen a' Diétáról még nem sokat lehet írni az egy F. Királyi *Propositio*kon kívül, és a' Jobbágyi hit le-tételén. A' Királyi *Propositio*ok még tegnap előtt adatának-ki a' közönséges írásra, és ugy gondoljuk, hogy még a' hólnapi gyűlésben vetetnek elé. Eddig olly sok apróságok folytanak a' gyűlésekben, hogy azokat újságba írni nem sok betsületünkre szolgálna, mondhatam az Urnak, azért most még eddig semmit sem írhatok nevezetést, noha minden gyűlésekben, mint Tagja a Gyűlésnek jelen vagyok, és mindenekről tsalhatatlan tudostást fogok tenni.

Végső elegyes megjegyzések: — A' F. Udvar minden Felsőges Vendégeivel edgyütt kívánt egésségekben vagynak. — Már 6 napja és ugyan annyi éltzakája hogy a' hój Bétsben húll, még pedig fagyra; ebből ki ki gondolhatja a' mi ohajtva várt szánútunkat. Honap lészzen az Udvariszánkázás, melyhez az egész télen készülünk. Egész Ausiriában, kívált küjebb a' Havasak felé annyi hó esett ezekben a' napokban, hogy ha hirtelen meleg találna most lenni, minket a' *Leopold* városból tsak alig ha a' Duna Temesvárig nem seprene; melytől Isten örizen. — Az első Bánáti seregnek Obesterét és Komendánsát G. *Piatsevits Antal* Urat, azon egész világ előtt esmeretes érdemeiért Öfelsége maga Kamaráfsának tenni méltoztatta, mely végre a' múlt hónapnak 28-dikán hitétis le tette. — A' háború alkalmatosságával a' *Vurmzer* seregénél tsak nem leg első példás vitézséget mutatott, de onnan Német sereghez esett esmeretes Obesfilájdináut *Dániel* Ur, mint hogy beteges

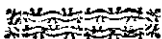
beteges állpottal vagyon, mégyen Obesleri Rangal és és egész Obesleri fizetéssel Hazájába nyugodalomra, ugy mind azáltal, hogy ezen Rangal, meg-gyógyulása után akár mikor újra kezdheti a' maga példás Vitézségű szolgálatját. E' ritka példa, mely kegyelmességet közlet ő felfége ezen Vitézzel, de az is ritka példa, mellyet *Dániel* Ur tselekedett; mert *Joséf* eleibe ezen egész Török háborúban csak *Dániel* volt az, ki egy Török Balát szakállánál fogva vive; csak *Dániel* volt az, ki az el-szaladott néptől ott hagyott Tsászári ágyukba Huszár lovokat fogott és azokat, az előbb le-appritott és el-kergetett ellenség kezéből meg-mentvén, a' mi Táborunkhoz vitette. Sok árkoft kék irnunk ezen Vitéz Urrói, ha mindent ide akarnánk iktatni, 's még azzalis talám kissebbitenök az ő példás Vitézségét. — A' múlt héten sok nagy bombikkal és 30-40 fontos golyobifokkal terhelt szekereket látánk Bécsben a' *Leopold* Városban, mellyeknek rudjak Tseh országfelé állvala, és ezt többször láthatjuk itten, melyha háborút nem jelentis egészfszen, jelenti leg alább azt, hogy magunkat erősítjük Tseh országban, és hogy a' mi szadi-készületünk nem alszik. — A' *Tsch*-országi és *Morva* seregek parantsolatot kaptak, hogy a' magok szabadtságossáikat hívják vilfsza, és talpon álljanak. — Némely Német Levelekből azt olvassuk, hogy egy 160-ezerből álló F. Tsászári Tábor fogna a' *Tsch* és *Morvai* határ szeleken a' *H. Koburg* Vezérsége alatt öszve gyűlni, és fegyveres vigyázattal lenni, ha a' Pruszszus és *Muszka* között fegyverre találna kerülni a' dolog. — Az örökös Német Birodalmi ő Fellégének 30-ezer Réklutát adnak. — A' kik minden Környülállásokat jól látnak azt erősítik, hogy a' *Muszka* és *Pruszszus* között való háború el-kerülhetetlen, és ugyan ezek erősítik azt is, hogy a' *Porta* sem aláztatott volna még ugy-meg, mint azt az *Orosz* Udvar jóakarói erősítik, és az *Ujság*irok. — A' *Slésziában* fekvő *Pruszszus* Vá-
rak egy mástrá erősítettnek. — Az *Ismailnál* nyert prédájok az *O* oszoknak olly nagy, hogy a' leg alább való *Muszka* Katonának 50 Rubelje jutott csak

az approbb prédából. — A' Seráskirnak Feleséges és Agyalli, és a' Basák' minden *Nymfai*, kik a' vizen már szaladó hajokra szállottanak vala, a' Kozákok préda kezekre jutottak, oh Kedves Prédák!! Veszve kedve olták, el - ezeket egy más között a' Kozákok. —

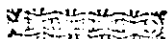
Az eddig nyugodalomban szolgálat nélkül volt General Gróf *Benyófszky* 4000 Forint éltendei fizetettel Magyar Országban szolgálatra hely heztett. — Egy néhány leptses nyelvű Bétsi Kofák a' Tzuktházba tétettek, 's mikor vitték volna őket azt kiáltották, hogy a' többi - is mind meg érdemli; de hol van Európában akkora fog ház, a' hová ezek miad bé - feruének? és hogy Peltis ne lenne betöllök. —

A' Szakszoniai választó Fejedelem a' Lengyelék Koronáját szépen meg köszönte, de azt mondja, nem illik az ő Fejére. — A' Spanyol látván, hogy az Anglus az eliene készült hajós seregket nem hogy le vetkeztetné a' fegyverből sőt még nagyobb készüléteket tétlen, ő - is minden hadi készüléteit kélzen tartja — és így tsak ugyan hamu alatt lappang még az Europai közönséges tűz. — Temesvárról azt írák: — „Tegnap, u. m. a' mult hónap' 17-dikén méne itt keresztül egy Török Kurir, ki oly forma vala mint egy Oláh Bóér; jött Konstantzinápolyból, és tsak ki sem szálla szekereből, meg indula, és liette méne elébb innen, Szisztovba liett. Ez egy levelet vitt B. Herberthez, melyben a' vala, hogy egy Posta-is ezen Kurirt, 100 arany büntetés alatt 5-minu-ánnál tovább ne késleltesse; mert ezen Kurir még a' Berlinbe utazó Török követet akarja az útban utól érni, és vizsza hívni. Ugyan ezen időben Levelek érkeztek ide, hogy a' Szisztovban lévő Pruszszus követ ököllet fenyegette a' Török követet, és minden órán szépeket hallunk Szisztovból,

Lötsén, 19. Jan. 1791. — Imé ezen alkalmas-
tossággal, küldöm az: Szepes Varmegyei és a' Lötse Királyi Város egyszermind tett Öröm Inne-
nek cerimóniaját 2-dik Leopold kedves Atyánk tisz-
teletése mely itt következik. —

Januariusnak 16-dik napja vala az az öröm Innenep-napja Szepes Varmegyének, és Lötse Sz. K. Városának, mellyen az ő Királyok eránt való Szereteteket, tiszteleteket, és örömeket, oly mértékben ki-mutatták, és meg bizonyították, hogy még a következő maradékainak-is a követésre méltó például örökre fel-maradhat, miképpen kellyen egy jó Királyt valoban tisztelni, Mert ugyan-is, fel derülvén ezen, ki rendelt öröm Innenep-nap, mindenek a leg szebb magyar öltözettel fel ékesítvén testek alkotmányát, leg először is az Isteni ditséreten, tiszteleten kezdvén örömeket, bé-menének 8 orakor az itten lévő Augustai vallást tartók Templomában, 's abban az első Tiszteletes Férfi Herrmann János Uram, Ezen Sz. Irásbéli Helyből 2. Kir. 2. 12. oly hathatós tanítást tett hogy az, leg érzéketlenebb-is öröm könyveket hulatott. A tanítás után elénekeltetett: *Teged Isten detférünkés* ez alatt az Agyúk a Váron kívül meg szünésnélkül magyaráztak rettenetes elördülésekkel szivek belső indulattyokat; Ezt öregbitette a Várofsi polgári Katonafágnak a Templom körül lévő Musikájok, és puskázások, a kik ezen Isteni tisztelet után mentek a temézdek Szép Sokaság követvén innen, a Várofsi R. C. Nagy Tempiómba az holt-is hasonlóképpen (el halgatván az Agyuzásokat lövöldözéseket, musikákat és Szép énekléli ceremoniakat) Fő Tisztelendő Szepes Várallya Leveles-Tár ház gondviselésében lévő Molnár János Ur Hazai ékes befzéddelel (mely Lötseen talám soha sem történt) egy igen szép és rendes oktatásti tevé, hogy szive mindennek repesett a ki magyarul értett. Ezen Igekről mély vagyon 1. Peter 2. 17. és ezzel-el következők a Dél, és az ebedhez ülven: a tanítás szerint, minekutánna az Isten tiszteletet el-végezték volna, hozzá fogának, a mi Felsőleges Magyar Országai Titusunk II dik Leopold, és az ő egész Királyi familiája eránt való tisztelethez és az örömmel öszve elegyített ditsérettel tele volt nem tsak az egész Varmegye és a K. Várofsi lakósoknak szájok; hanem még a Bányászok-is az ő parádejokban; szün.

szüntelen az Agyú lövések, Dob, trombita, 'Sip zengések között fel 's alá az úttzakon hangoztatták: Ellyen Leopold főt még az emberek egy másnak is azzal közöntek: Vivat Leopoldus II-dus, — De ez még mind semmi a' többihez képest, mert elkövetkezőn a' Szép est hajnal, azonnal, a' már előre fel állított oszlopokon, és piramis formáva épített állásokon, a' ki rakott gyönyörűséges festések, és képek, Valamint a' Vármegye. Úgy a' Városházai előtt is, fok ezer métselkekkel, lámpásokkal, és gyertyákkal meg világosítatván; nem csak hanem az egész Várolsi nép, kiki a' maga inye szerint leg szebb formára festetvén gondolatyát, minden ablak nem csak gyertyával; hanem festett ezirádákkal, és képpekkel úgy meg volt ékesítve és világosítva, hogy azt gondolta volna az ember: a' Szép tsillagos Egycreszkedett le, leg szebb tisztaságban, és az ékesíti a' Vároli, a' honnan meg vallották azon Uri-Férfiak a' kik jelen voltak a' Pósonyi meg világosításon, hogy ilyen ékes és szép koran sem volt, nem is lehetett, mert ennél szebbet nem is lehet gondolni. Ezen dicsőség közt pedig szüntelen szánkázni a' főt nép csak azt hallotta az ember: *Vivat Leopoldus! Vivat Alexander!* Sőt a' Város, hogy a' Vármegyét fellyül haladja, még ezután harmad nappal is megujtá ezen öröm innepét, és vigadának szintén másnap hajnalig. A' fel és al-irasokat, mellyből köztetzhetnék ezen pompának valósága, szívetlen közleném az Urral, de alkalmatlankodni, nem akarok azért csak egynéhányot kívánok közleni az Urral. A' N. Vármegye Házának 1-ső ablakán volt le rajzolva egy *Kettős Kereszt*, ilyen fel-irással: *Hoc signo felix.* Al-irás:

Robur Apostolici Regni crux tessera Regum est.

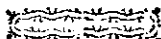
Hoc signo felix, jura datura manus —

O! procul adversæ, dolus, ira, superbia, fraudes

Hinc fugite! Augustam crux micat ante Domum.

2-dik Ablak. rajzolás. 4 folyó vizek a' Fekete Tengerbe szakadnak. Fel-irás: „Visinimica moram non fert.

Al-

Al irás: „ Quaterna Humiadum, properato, flumina,
cursu,

Nuper in hostiles, rapta feruntur, aquas:

Pacis amans Princeps nunc imperet arma manusque:
Nostra est, quæ Nigrum transmare Palma viret.

3-dik Ablak. rajz. a' Korona. Fel-Irás: „ Duris exer-
cita Fatis. Al-irás:

Digna Leopoldo, duris exercita fatis

Sponsa est: Par nulli Regis avitus amor.

O! fortunatam Te tanto Principe Sponsam!

Dissolvat nullus foedera Vestra Dies.

4-dik ablak. rajz. a' Karpátusi Hegyek. Fel-Irás:

Primus post nubila Phœbus. All-Irás:

Carpathicæ Genti rediit post Nubila Phœbus,
Saxea, provita, Pectora Regis erunt.

Laus sua sit reliquis. Nostrum Leopoldus amorem,
Si jubeat montes tollere tollet ei.

5-dik Ablak. rajz. a' Bö kezűség, és Sándor Hertzeg.

Fel-Irás: Dispersit honores. All-Irás:

Gentis amor, meritis Fulvos dispersit honores

Gentis amor Natum, donat et ipse suum.

O faustum Hunniadis, et Regis ab æthere donum!

Nil adeo charum, gignere terra valet;

Gaude libera Gens! Palatinus Pannonis ipse

Magnus Alexander Jura tuenda capit.

6-dik Ablak. rajz. A' Tudomány Képibe Minerva,
Grózinger, és Trenk Könyvei, a' mellyeket Minerva
lábaival tapod, és Menkövel üttet.

Fel-Irás: Veram revocat. Al-Irás:

Verabat Patriam gransans sine lege Minerva,

Noxia cum dulci, toxica, melle dabat

Tu veram revocas, Spuriam Leopoldo repellis,

Aurea, Te Musis tempora Rege fluent,

A' N. Vármegye háza előtt való álláson; ezek vól-
tak: Egy Sas fűt hátán vivén. Fel-Irás:

Leve pondus amoris. All-Irás:

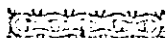
Regibus esse solet pondus Gens libera: Nostro

Non grave, Nobilitas, pondus amoris erit,

Rex volucrum pullos Populos Leopoldus in altum

Tollit, et illustres orbe stupente dabit.

Fel.

Fellyül az álláson : —

Regia Majestas spondet pro Jure suorum

Et Libertati Regia verba manent,

Aurea libertas spondet pro Principe vitam,

Et Majestati vincula Sancta placent.

Oldalról ez olvastatott. Amor Regis in suos. —

Quis formet ? —

In Populum Leopolde Tuum, quis formet amorem?

Hujus si pingi posset Imago fores.

Haud ingrata tamen Gens salva reponet amori,

Aeternos fastos, corda manusque dabit.

Középbe az Igazság vólt le fellve, a' mely a' Kirá-

lyi páltzából állott. Fel-Írás: Justus scepra capit.

All-Írás: — Quid tantum Altreæ gladium vag-

negavit ?

Jam satis est; Justus scepra Thronumque capit.

(A' többi következik.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tudósítás.

Réz József Ur valóságos Magyar, Heves Vármegyéből Gyöngyös Várossában született; a' ki ifjúságától fogva magát az Orvosi tudományokban győrköztette, különösen pedig a' Szemnek minden-féle nyavallyáiban, mellyeket rész-szerint külső és belső szerekkel, rész-szerint gyenge Operációk által gyógyítani szokott; mely Nemes Mesterségének már több díszítendő előtt nem tsak a' Pesti Királyi Univerzitásnál, hanem Külső-országi Akadémiákon is legelső mos próbáit mutatta: erre nézve adja tudtára a' Közönségnek, hogy ha valaki akár minémű Szemnyavallyában, ugymint külső vagy belső Hályogszervenvedne tehát minden bizodalommal nála magán jelentheti. Ő pediglen mindeneknek kész szolgálataját ajánlja, sőt a' Izegegyeket Istenért orvosállományára — Többnyire lehet nála kapni bizonyos árronazon híres Angliai Balsamot, és ugyan olyan Szemvizet, a' mellyel öszült öregségig a' látásnak tisztasága minden hiba nélkül meg-maradhat. — Helyeképe a' jövő Pünkösdig leszen Pesten az Helyi Kapun kívül harmadik házban.